

wiadomości wydziałowe

Szkoła Nauk Humanistycznych i Społecznych

Wydział Artystyczny

Zaproszenie na Ogólnopolską Konferencję Naukową *Sztuka a terapia*

Zakład Dydaktyki Muzyki Instytutu Kultury i Sztuki Muzycznej UZ zaprasza na Ogólnopolską Konferencję Naukową *Sztuka a terapia*, która odbędzie się w dniach 1-2 lutego 2002 r. Celem konferencji jest ukaza-

nie związków sztuki i terapii oraz podkreślenie terapeutycznych walorów sztuki. Opiekun naukowy: **prof. Juliusz Karcz** oraz przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego **dr Lidia Kataryńczuk-Mania** zapraszają serdecznie

wszystkich zainteresowanych.

Bliższe informacje można uzyskać na stronie <http://sztuka.a.terapia.w.interia.pl/>

Nasze kolędowanie wśród najmłodszych

Mija już okres największej aktywności naszych studentów w dziele umuzykalniania dzieci i młodzieży. Jest to okres spotkań z Mikołajem, nastrojowych wieczorów kolędowo-pastorałkowych, zabaw choinkowych, zatem tych form spotkań z najmłodszymi, z których również dorośli czerpią wiele, mają bowiem możliwość zatrzymania się i czynnego uczestniczenia w tych miłych i niezwykle ciepłych momentach. Takiej nieustannej gotowości wobec najmłodszych uczy naszych studentów zespół pedagogów skupionych w Zakładzie Dydaktyki Muzyki. Czytelnicy, którzy śledzą kolejne numery UZ domyślają się zapewne, że celem niniejszego tekstu jest przybliżenie działalności jednego z czterech zakładów budujących strukturę Instytutu Kultury i Sztuki Muzycznej.

Aby nasz niezwykle kreatywny student (grający, śpiewający, umiejący aranżować, a nawet komponować) mógł sprzedać swą wiedzę musi posiadać jeszcze jedną umiejętność – winien być człowiekiem otwartym i wrażliwym na kontakt z młodym odbiorcą. O tym, jak trudnym i odpowiedzialnym zadaniem jest praca z dziećmi i młodzieżą wie każdy, komu ten zakres działalności jest bliski. Dzieci wymagają wiele od swych muzycznych animatorów - nie tylko profesjonalizmu, ale przede wszystkim olbrzymiej inwencji w wykonywaniu najprostszych z pozoru działań. Polem dla tego rodzaju aktywności studentów IKiSM są przedszkola, szkoły oraz inne placówki szkolno-wychowawcze Zielonej Góry. I przede wszystkim od nauczycieli skupionych w Zakładzie Dydaktyki Muzyki studenci czerpią wiedzę na temat szeroko zakrojonej edukacji muzycznej dzieci i młodzieży. Szukając nowych form i metod umuzykalniania

pracownicy Zakładu (prof. dr hab. Janina Fyk, dr Lidia Kataryńczuk-Mania, mgr Anna Łuczak) aktywnie uczestniczą w cyklicznych seminariach naukowych Edwina Eliasa Gordona *Teoria nauczania i uczenia się muzyki* organizowanych przez Stowarzyszenie E. E. Gordona. Postacią, która prezentuje swoje naukowe osiągnięcia niemal na całym świecie jest **prof. dr hab. Janina Fyk**, laureatka Nagrody Naukowej I Stopnia przyznanej w 1997 r. przez Wydział Nauk Technicznych PAN za monografię *Melodic Intonation, Psychoacoustics, and the Violin*. J. Fyk jako członek stowarzyszeń naukowych: Polskiej

Sekcji ISME (Międzynarodowego Stowarzyszenia Wychowania Muzycznego), Polskiego Towarzystwa Akustycznego, Związku Kompozytorów Polskich – Sekcja Muzykologów, Polskiego Towarzystwa Edwina E. Gordona, International Society for Music Education, European Society for the Cognitive Sciences of Music oraz Internationale Cooperate in Systematic and Comparative Musicology, aktywnie uczestniczyła w 56 konferencjach i seminariach krajowych, 35 konferencjach zagranicznych, w zakres jej działalności naukowej wpisują się także recenzje prac angielskich, liczne publikacje w czasopi-

ZRELAKSOWANE PO DOBRZE SPEŁNIONYM ZADANIU: (OD LEWEJ) KATARZYNA JANIAK, NATALIA SZCZEŚNIAK, MONIKA WRONA, AGATA WESSELI, IZABELA PUSZKIEL, AGNIESZKA MIEDZIŃSKA, AGNIESZKA MACHAŁA

smach o światowym zasięgu znajdujących się na tzw. *liście filadelfijskiej*. Istotną dla Zakładu jest również współpraca ze Stowarzyszeniem Muzykoterapeutów Polskich (z siedzibą we Wrocławskiej Akademii Muzycznej), ten zakres działalności promuje dr L. Kataryńczuk-Mania (kierownik Zakładu) oraz ad. M. Jałocha. Doskonałą formą naukowych poszukiwań i wymiany doświadczeń są referaty i dyskusje konferencyjne, w zeszłym roku Zakład zorganizował Międzynarodową Konferencję Naukową *Edukacja Artystyczna Dzieci i Młodzieży* (WSP Zielona Góra, 26-27 marca 2001), a w najbliższych dniach (01-02.02.2002) odbędzie się Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Sztuka a terapia*. Pomysłodawcą oraz sekretarzem naukowym i organizacyjnym obu naukowych spotkań jest **dr Lidia Kataryńczuk-Mania**. Niezwykle pomocne są także cykle wykładów z pedagogami - autorami podręczników metodycznych (prof. dr hab. Ewą Zwolińską, dr Małgorzatą Suświłło, Piotrem Kają, Eugeniuszem Wachowiakiem, Marią Tomaszewską) oraz wspólne działania Zakładu Dydaktyki Muzyki i Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze (mgr Wiesławy Komady, mgr Ewy Bemnowicz, mgr Stanisława Sokołowskiego) przy organizacji konferencji i warsztatów metodycznych dla nauczycieli (m.in. *W kręgu piosenki i tańca, Dziecko u progu szkoły*). Swoją sztukę wykładową nabywają w działalności naukowej oraz w bezpośredniej pracy z dziećmi: mgr Maria Namysłowska-Żeleźnik, inicjatorka Radiowych Audycji Muzycznych dla dzieci w Radiu Zachód (program *Kukulka*) oraz organizatorka licznych koncertów dla

NA JASELKACH W PRZEDSZKOLU NR 25 KOŁĘDUJĄ: (OD LEWEJ) NATALIA SZCZEŚNIAK, MONIKA WRONA, AGATA WESSELI, AGNIESZKA MACHALA, AGNIESZKA MIEDZIŃSKA I IZABELA PUSZKIEL

dzieci z udziałem uczniów PSM I i II st. w Zielonej Górze, od lat związana jest z Przedszkolem nr 34; dr Lidia Kataryńczuk-Mania swoje doświadczenia w zakresie edukacji muzycznej małych dzieci (w wieku od 2 do 6 lat) buduje w oparciu o współpracę z zielonogórkimi przedszkolami nr 3 i 9, z Ośrodkiem Edukacji w Cottbus, a także w pracy na Warsztatach Muzycznych *NUTKA* w Zielonej Górze.

O tym, że studenci IKiSM dzielnie radzą sobie z tą niezwykle żywą materią – dziećmi

przedszkolnymi i szkolnymi wiedzą one same, nie jeden raz były przecież poddane tym muzyczno-dydaktycznym eksperymentom: na zajęciach umuzykalniających (także z udziałem studentów Nauczania Początkowego, Wychowania Przedszkolnego i Pedagogiki Opiekuńczo-Wychowawczej), na uroczystościach choinkowych, karnawałowych i festynach. I jak należy się domyślać, choć nie wszyscy studenci preferują tę formę artystycznej edukacji, to „studentcka lista przyjaciół dzieci” jest długa.

Barbara Literska

Wydział Humanistyczny

Instytut Historii

Międzynarodowe sympozjum *Zamach stanu w dawnych społecznościach*

W dniach 13-14 grudnia 2001 r. w Uniwersytecie Warszawskim odbyła się pierwsza część międzynarodowego sympozjum naukowego pt. *Zamach stanu w dawnych społecznościach*. Jego organizatorami były: Zakład Archeologii Klasycznej Instytutu Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego (prof. UW dr hab. Mariusz S. Ziółkowski) oraz Dyrektor Ośrodka Badań nad Tradycją Antyczną Uni-

wersytetu Warszawskiego (prof. dr hab. Jerzy Axer).

Uniwersytet Zielonogórski był reprezentowany przez prof. dr hab. Wojciecha Peltza z Instytutu Historii, który wziął udział w obradach sekcji VI, poświęconej średniowieczu i wygłosił referat pt. *Zbrodnie polityczne i zamachy stanu w dawnej Rusi (XI-XVI w.)*.

Druga część sympozjum odbędzie się w dniach 13-15 lutego 2002 r. Swoje referaty przedstawią tam m. in. dwaj kolejni pracownicy Instytutu Historii UZ: dr Jarosław Dudek (*Okoliczności i konsekwencje buntu Roussela de Bailleul w latach 1073-1074 dla Cesarstwa Bizantyńskiego*) oraz dr Krzysztof Benyskiwicz (*Zamach stanu w Rogoźnie 8 lutego 1296 r.*).

Przewody doktorskie

18 grudnia 2001 r. Rada Wydziału Humanistycznego, na wniosek Komisji ds. Przewodów Doktorskich Instytutu Historii, podjęła decyzję o otwarciu przewodów doktorskich czterem doktorantom, przygotowującym

dysertacje pod kierunkiem profesorów z Instytutu Historii UZ:

- mgr Pawłowi Juckiewiczowi (tytuł pracy: *Sąsiedztwo polsko-niemieckie w programach i podręcznikach historii obu narodów*

w okresie transformacji ustrojowej; promotor: dr hab. Tomasz Jaworski prof. UZ);

- mgr Hannie Kosiorek (*Przeobrażenia demograficzne Gubina od XVII do połowy XIX wieku*; promotor: dr hab. Tomasz Ja-

- worski, prof. UZ);
- mgr Katarzynie Adamek (*Działalność kulturotwórcza Bironów jako książąt żagańskich (1768-1862) i ich rola w kształtowaniu oblicza kulturowego regionu*; promotor: dr hab. Wojciech Strzyżewski, prof. UZ);
 - mgr Eligiuszowi Podolanowi (*Spór o formę feudalizmu rosyjskiego*; promotor: dr hab. Wojciech Peltz, prof. UZ).
- Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału Humanistycznego podjęła także decyzję o przyjęciu rozpraw doktorskich, wyzna-

czeniu recenzentów i egzaminów doktorskich trzem kolejnym doktorantom:

- mgr Grzegorzowi Trojanowskiemu (*Dokumentacja upadłościowa odzwierciedleniem procesów transformacji gospodarczej w Polsce lat dziewięćdziesiątych. Studium archiwalno-źródłoznawcze*; promotor: prof. dr hab. Kazimierz Bobowski);
- mgr Dariuszowi Rymarowi (*Gorzów Wielkopolski na tle przemian społeczno-politycznych w Polsce w latach 1945-1998*; promotor: prof. dr hab. Kazimierz

Kozłowski);

- mgr Piotrowi Gołdynowi (*Symbolika religijna i kościelna w herbach miast polskich do końca XX wieku*; promotor: dr hab. Wojciech Strzyżewski, prof. UZ).

Przewidywanym terminem publicznych obron wymienionych prac w Instytucie Historii są miesiące luty-marzec 2002 r.

Korzystając z okazji warto nadmienić, że w latach 1996-2001 w Instytucie Historii UZ obroniono 19 prac doktorskich, zaś w przygotowaniu (otwarte przewody doktorskie) znajduje się 18 kolejnych rozpraw.

Robert Skobelski

Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej

XXXIII Olimpiada Języka Rosyjskiego

Olimpiada Języka Rosyjskiego dla uczniów szkół średnich, powołana do życia w 1969 r., należy do najstarszych olimpiad przedmiotowych w Polsce. Podstawę działania olimpiady stanowi Zarządzenie nr 28 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 września 1992 r. oraz Regulamin Olimpiady. Organizatorem merytorycznym Olimpiady jest Instytut Rusycystyki Uniwersytetu Warszawskiego. Obok Ministerstwa Edukacji Narodowej tradycyjnym współsponsorem i współorganizatorem tej imprezy pozostaje Stowarzyszenie Współpracy Polska – Wschód.

W Olimpiadzie Języka Rosyjskiego (OJR) może uczestniczyć każdy uczeń szkoły średniej, legitymujący się dobrą znajomością języka rosyjskiego oraz wiedzą z zakresu tematyki Olimpiady. Wyjątek stanowią osoby nie posiadające obywatelstwa polskiego.

OJR przebiega w trzech etapach i obejmuje zawody:

- **Eliminacje I stopnia** – szkolne lub międzyszkolne o zasięgu rejonowym lub wojewódzkim. Na tym etapie obowiązuje sprawdzian ustny z przeczytanych przez uczestnika w oryginale lektur własnych (pozaprogramowych), które powinny obejmować pozycje książkowe względnie materiały prasowe dotyczące tradycji i te-

rażniejszości kultury materialnej i duchowej Rosji;

- **Eliminacje II stopnia** – skład uczestników tego etapu ustala właściwy Komitet Okręgowy OJR na podstawie wyników eliminacji I stopnia. Na eliminacjach okręgowych obowiązuje sprawdzian pisemny oraz ustny. Sprawdzian pisemny, trwający dwie godziny zegarowe, ma formę testu, którego celem jest ocena kompetencji komunikacyjnej uczestników. Natomiast sprawdzian ustny pozwala przede wszystkim na sprawdzenie poziomu znajomości języka.

Jury eliminacji okręgowych wystawia uczestnikom dwie oceny: za test (od 0 do 60 pkt.) oraz za odpowiedź ustną (od 0 do 40 pkt.). Po zakończeniu eliminacji okręgowych Komitety Okręgowe OJR przesyłają do Komitetu Głównego protokoły eliminacji, informację liczbą oraz ankiety i prace uczestników, którzy uzyskali wynik wyróżniający (powyżej 70 pkt.).

- **Eliminacje III stopnia (centralne)** – skład uczestników III stopnia eliminacji ustala Komitet Główny OJR na podstawie wyników eliminacji II stopnia. Do udziału w eliminacjach centralnych kwalifikowanych jest 100 osób, które uzyskały najwyższą łączną ocenę punktową w elimi-

nacjach okręgowych. Również na tym etapie obowiązuje uczestników sprawdzian ustny i pisemny.

Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej UZ sprawuje merytoryczną pieczę na XXXIII Olimpiadzie Języka Rosyjskiego na szczeblu okręgowym. W skład Lubuskiego Komitetu Okręgowego OJR wchodzi: - prof. dr hab. Bazyli Tichoniuk – Dyrektor IFW UZ (przewodniczący),

- dr Halina Józwiak – IFW UZ,
- dr Małgorzata Łuczyk – IFW UZ
- mgr Janina Pawłowska (Okręgowy Komitet Egzaminacyjny w Poznaniu),
- mgr Halina Uchto (Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Gorzowie Wlk.),

Oprócz wymienionych osób, członkiem Komitetu jest także mgr Lidia Bugiera z zielonogórskiego ODN, sprawująca bodaj najważniejszą funkcję - sekretarza naukowego olimpiady, koordynującego jej przebieg oraz odpowiadającego za kontakt z Komitetem Głównym Olimpiady.

Zielonogórskie eliminacje okręgowe XXXIII Olimpiady Języka Rosyjskiego rozpoczęły się 26 stycznia 2002 r. Przystąpi do nich 44 laureatów eliminacji szkolnych i międzyszkolnych z całego województwa lubuskiego.

Robert Skobelski

Instytut Filologii Germańskiej

Wycieczka do miejsc Carla i Gerharta Hauptmannów

Studenci Filologii Germańskiej UZ w dniach 6-7 listopada 2001 r. odbyli wycieczkę do domu C. i G. Hauptmannów w Szklarskiej Porębie oraz domu G. Hauptmanna w Jagniątkowie. Mieli okazję obejrzenia wielu pamiątek po pisarzach oraz wysłuchania wykładu o ich życiu i działalności. C. i G. Hauptmannowie osiedlili się w Szklar-

skiej Porębie w 1891 r. Od tego czasu miejscowość stała się prawdziwym centrum kulturalnym Dolnego Śląska. Aktywność Carla Hauptmanna przyczyniła się do powstania w Szklarskiej Porębie Kolonii Artystów, skupiającej znanych pisarzy i malarzy. Natomiast w 1922 r. powstało tutaj bractwo artystyczne św. Łukasza.

Również zwiedzanie domu - muzeum Gerharta Hauptmanna w Jagniątkowie dało studentom możliwość szerszego poznania sylwetki noblisty. Wizycie młodzieży w muzeum towarzyszył wykład w języku niemieckim o twórczości G. Hauptmanna oraz prezentacja filmu dokumentalnego o pisarzu.

Robert Skobelski